

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 398
din 26.07.2023

Dosar nr.: 830/2021

Petiția nr.: 7842/19.10.2021

Petent:

Reclamat: Cafeneaua FUEL Coffee

Obiect: posibilă faptă de discriminare prin interzicerea accesului în incinta Cafeneaua Fuel Coffee Galați în lipsa certificatului Verde

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul sau domiciliul procesual ales al petentului

1.

Numele, sediul sau domiciliul procesual ales al părții reclamate

2. Cafeneaua "Fuel Caffee" prin reprezentant legal – din incinta Shopping City Galați - Bulevardul G. Coșbuc nr.251, Galați , cod poștal 800552

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților prin adresele nr. 7845/10.11.2021 și nr. 8484/11.11.2021, procedură care s-a desfășurat ținând cont de contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, sub garanția respectării dreptului la apărare și cu solicitarea **acordului părților din dosar ca soluționarea să se facă în lipsă.**

4. Citațiile au fost primite de reclamați sub semnătură în data de 18.11.2021 și 22.11.2021, conform AR semnat (filele 13 și 16 din dosar), părțile răspunzând solicitării CNCD .

5. Prin adresa nr. 8485/10.11.2021 CNCD a solicitat conform art.40 din Ordinul Președintelui CNCD privind Procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of. nr. 348 din 6 mai 2008 un punct de vedere Direcției de Sănătate Publică (DSP) a Județului Galați.

6. Direcției de Sănătate Publică a Județului Galați și a răspuns prin adresa nr. 9325/10.12.2021. un punct de vedere.

7. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

8. Petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare a sa, săvârșită în data de 03.10.2021, prin faptul că a fost dat afară din cafeneaua "FUEL Coffee" (spațiul din interior) aflată în incinta Shopping City Galați unde se întâlnește cu un prieten, pe motivul că nu deținea certificatul Verde, ce atestă vaccinarea sa împotriva coronavirusului SARS-CoV-2. Acesta apreciază ca inadmisibilă încălcarea dreptului său de întâlnire, în calitate de persoană nevaccinată într-un loc public cu un prieten care este deținătorul certificatului Verde.

9. Față de cele relatate, petentul înțelege să invoce textele legale la care s-ar încadra refuzul accesului său în incinta cafeneaua "FUEL Coffee" aflată în incinta Shopping City Galați, respectiv:

a) pentru încălcarea dreptului – art.1, al.2. lit d și f, art.4 din OG nr. 137/2000, republicată;

13. Totodată, petentul susține că tratamentul său nu este justificat.

14. Petentul susține că a purtat o discuție cu cei de la cafeneaua în cauză, în data de 18.10.2021, aceștia comunicându-i că pe terasă ar fi putut sta, nefiind vaccinat.

15. Totodată, acesta susține că, în data de 03.10.2021, nu a fost primit nici pe terasă.

16. Petentul subliniază faptul că se simte umilit public, nedreptățit, discriminat pentru îngrădirea accesului său în incinta unui restaurant sau pe o terasă. Petentul atașează ca probe capturi fotografice cu mesaje privind solicitarea accesului său în locația reclamatei (filele 4-7 din dosar).

Susținerile reclamatei

17. Partea reclamată a transmis punctul său de vedere înregistrat la CNCD sub nr. 9216/07.12.2021 în cuprinsul căruia susține:

- solicită judecarea în lipsă;

- prin HG nr. 1.090 din 6 octombrie 2021 - privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 octombrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, ANEXA 3-MĂSURI din 6 octombrie 2021 pentru diminuarea impactului tipului de risc publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 962 din 7 octombrie 2021, și apoi prin Hotărârea Guvernului României nr. 1.130/22.X.2021, publicată în Monitorul Oficial al României nr.1013/22.X.2021, pentru modificarea anexelor nr. 2 și 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1.090/2021-privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 octombrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, au fost instituite mai multe măsuri.

- La art. 6 din Anexă se prevede că:

"Art. 6. — în condițiile art. 5 alin. (3) lit. f) din Legea nr. 55/2020, cu modificările și completările ulterioare, se stabilesc următoarele măsuri:

1. activitatea cu publicul a operatorilor economici care desfășoară activități de preparare, comercializare și consum al produselor alimentare și/sau băuturilor alcoolice și nealcoolice, de tipul restaurantelor și cafenelelor, în interiorul clădirilor, precum și la terase este permisă până la 50% din capacitatea maximă a spațiului în intervalul orar 5,00—21,00. *Participarea este permisă doar pentru persoanele care sunt vaccinate împotriva*

virusului SARS- CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, respectiv persoanele care se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2;...

5. operatorii economici prevăzuți la pct. 1—2 vor respecta obligațiile stabilite prin ordinul comun al ministrului sănătății și al ministrului economiei, antreprenorialului și turismului, emis în temeiul art. 71 alin. (2) din Legea nr. 55/2020, cu modificările și completările ulterioare/

- Cafeneaua Fuel Coffee este situată în incinta mall-ului din Galați. Este evident că, pentru respectarea dispozițiilor legale menționate mai sus, singura opțiune era aceea de a verifica dacă persoanele care doresc să intre în cafenea sunt vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și dacă au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, respectiv dacă se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2, în caz contrar expunându-ne unor sancțiuni legale. În acest context i s-a solicitat și petentului să prezinte un certificat verde COVID, iar pentru că nu a prezentat certificatul i s-a refuzat accesul în cafenea.

- după reducerea activității cu până la 50% din capacitatea maximă a spațiului în intervalul orar 5,00—21,00, pe terasa aferentă cafenelei a organizat doar un spațiu pentru fumat. Pe această terasă nu se mai puteau consuma produse alimentare și/sau băuturi alcoolice și nealcoolice. Însă, chiar și dacă am fi desfășurat o astfel de activitate pe terasă, potrivit art. 6 pct. 1 din actul normativ precizat mai sus, tot era necesară prezentarea unui certificat verde.

- În consecință, consideră că nu au făcut altceva decât să respecte dispozițiile legale obligatorii menționate anterior.

Punctul de vedere al Direcției de Sănătate Publică a Județului Galați

18. Prin adresa nr. 9325/10.12.2021, Direcției de Sănătate Publică a Județului Galați a răspuns solicitării CNCD privind emiterea unui punct de vedere cu privire la situația petentului:

- având în vedere situația epidemiologică națională, determinată de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, necesitatea asigurării, chiar și după încetarea stării de urgență, a unei protecții adecvate împotriva îmbolnăvirii cu coronavirusul SARS-CoV-2, a fost adoptată Legea nr. 55/2020 *privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19*, aceasta fiind publicată în M.O. nr. 396 din 15 mai 2020 și intrând în vigoare începând cu 18.05.2020. Potrivit art. 1 alin. (1) din lege, aceasta are ca obiect instituirea, pe durata stării de alertă declarate în condițiile legii, în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, a unor măsuri temporare și, după caz, graduale, în scopul protejării drepturilor la viață, la integritate fizică și la ocrotirea sănătății, inclusiv prin restrângerea exercițiului altor drepturi și libertăți fundamentale.

- în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată și al art. 3, art. 4, art. 6 și art. 71 alin. (1) din Legea nr. 55/2020, la data de 18.05.2020, prin H.G. nr. 394/2020 a fost declarată starea de alertă fiind adoptate totodată și măsurile care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19. În conformitate cu prevederile art. 3 din Legea nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, cu modificările și

completările ulterioare, la propunerea Comitetului Național pentru Situații de Urgență, starea de alertă instituită prin H.G. nr. 394/2020 a fost prelungită succesiv de Guvernul României.

- La data de 03.10.2021, menționată de petent, era în vigoare H.G. nr. 932/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 septembrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

- La această dată, în Galați, rata cumulată de incidență a cazurilor noi de îmbolnăvire din ultimele 14 zile raportată la 1.000 de locuitori era 3,96. Potrivit art. 6 pct. 2 din H.G. nr. 932/2021, cu modificările și completările aduse prin Rectificarea nr. 932 din 9 septembrie 2021, Hotărârea nr. 990 din 17 septembrie 2021, Hotărârea nr. 1.015 din 23 septembrie 2021 și Hotărârea nr. 1.050 din 2 octombrie 2021:

„2. activitatea cu publicul a operatorilor economici ... **de tipul ... cafenelelor**, în interiorul clădirilor, precum și **la terase este permisă până la 50% din capacitatea maximă a spațiului în intervalul orar 5,00-2,00 în județele/localitățile unde incidența cumulată la 14 zile este mai mare de 3/1.000 de locuitori și mai mică sau egală cu 6/1.000 de locuitori. Participarea este permisă doar pentru persoanele care sunt vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, persoanele care prezintă rezultatul negativ al unui test RT-PCR pentru infecția cu virusul SARS-CoV-2 nu mai vechi de 72 de ore sau rezultatul negativ certificat al unui test antigen rapid pentru infecția cu virusul SARS-CoV-2 nu mai vechi de 48 de ore, respectiv persoanele care se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2;”**

- În ceea ce privește data de 18.10.2021, data la care a avut loc discuția cu reprezentanții cafenelei, era în vigoare H.G. nr. 1090/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 10 octombrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

- La această dată, în Galați, rata cumulată de incidență a cazurilor noi de îmbolnăvire din ultimele 14 zile raportată la 1.000 de locuitori era 8,82. Potrivit art. 6 pct. 3 din H.G. nr. 1090/2021:

„ 3. activitatea cu publicul a operatorilor economici (...) **de tipul restaurantelor și cafenelelor**, în interiorul clădirilor, precum și **la terase este permisă până la 50% din capacitatea maximă a spațiului în intervalul orar 5,00-24,00 în județele/localitățile unde incidența cumulată la 14 zile este mai mare de 6/1.000 de locuitori. Participarea este permisă doar pentru persoanele care sunt vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, respectiv persoanele care se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2;” Astfel, potrivit dispozițiilor legale mai sus arătate, la data de 03.10.2021, în cazul teraselor, era permis accesul persoanelor până la 50% din capacitatea maximă a spațiului, fiind permis doar accesul persoanelor vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, persoanelor care prezintă rezultatul negativ al unui test RT- PCR pentru infecția cu virusul SARS-CoV-2 nu mai**

vechi de 72 ore, persoanelor care prezintă rezultatul negativ certificat al unui test antigen rapid pentru infecția cu virusul SARS-CoV-2 nu mai vechi de 48 de ore, precum și persoanelor care se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2.

- În ceea ce privește data de 18.10.2021, conform dispozițiilor legale în vigoare la acel moment, în cazul teraselor, era permis accesul doar persoanelor care erau vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, respectiv persoanelor care se aflau în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2.

- **în concluzie**, refuzul personalului cafenelei de a permite accesul petentului pe terasa cafenelei s-a făcut cu respectarea măsurilor pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19, măsuri adoptate de Guvernul României prin hotărâri, în condițiile art. 5 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 55/2020, privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19.

IV. Cadrul legal aplicabil

Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

19. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

➤ **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată:**

• **art. 2 alin. (1):** „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

• **art. 2 alin. (3):** „Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”.

➤ **Constituția României, revizuită:**

• art. 1 alin. (3) - Statul român: „România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

• art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni: „(1) Statul are ca fundament unitatea poporului român și solidaritatea cetățenilor săi. (2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine

etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

- art. 15 alin. (1) – Universalitatea: „Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.”
- art. 16: “(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. (2) Nimeni nu este mai presus de lege. (...)”
- art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte. (2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”
- art. 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății: „(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. (2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice. (3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.”
- art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți: „(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

V. Principiile de analiză

20. Curtea Constituțională a reținut că principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituția României nu înseamnă uniformitate, așa încât:

- la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal,
- la situații diferite, tratamentul juridic nu poate fi decât diferit. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat în această situație.

21. În cazul discriminării *substanțiale* sau *de facto*, atunci când se tratează într-o manieră identică două sau mai multe persoane sau situații care sunt în fapt diferite, Curtea Constituțională a arătat că tratarea diferită a unor probleme ce țin de inegalitate nu este numai permisă, ci chiar cerută.

22. Principiul egalității nu înseamnă uniformitate așa încât, dacă la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, la situații diferite tratamentul nu poate fi decât diferit.

23. Suntem în prezența discriminării directe atunci când o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria ”criteriului protejat”.

24. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile;
- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;
- existența unui criteriu de discriminare;
- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;
- tratamentul diferențiat are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege.

25. Natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării.

26. Conform cazuisticii CEDO, criteriile trebuie să reprezinte caracteristici personale pe baza cărora persoane sau grupuri de persoane pot fi deosebite unele de altele (*Kjeldsen, Busk Madsen și Pedersen împotriva Danemarcei*, 7 decembrie 1976, §56). „Art. 14 nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat ci doar împotriva acelor care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe «statut», pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele” (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §55), menționând că noțiunea „orice altă situație” trebuie să se interpreteze cât mai larg posibil (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §56-61), cu atât mai larg cu cât dreptul atins este considerat a fi mai important (*Clift împotriva Regatului Unit*, 13 iulie 2010, §62).

27. De asemenea, o faptă poate fi considerată faptă de discriminare dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

28. În anumite situații legislația europeană și cea a României prevede posibilitatea justificării obiective a unei fapte de diferențiere. Justificare obiectivă include existența unui scop legitim, atins prin metode adecvate și necesare. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când

statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

VI. Aplicarea principiilor la speță. Motivele de fapt și de drept

29. În fapt, Colegiul director reține că este chemat să se pronunțe asupra unui tratament diferențiat aplicat persoanelor nevaccinate în urma introducerii art. 1 pct. 9 și 13 din Anexa 3 a H.G. 1090/06.10.2021 și ulterior H.G. 1183/08.11.2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 9 noiembrie 2021, precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID-19., având ca și consecință restrângerea unor drepturi și libertăți.

30. Astfel, suntem în prezența unui posibil tratament diferențiat între persoanele care posedă certificatul digital al UE privind COVID-19, raportat la persoanele care nu dețin acest certificat, aceștia din urmă fiind tratați mai puțin favorabil, prin limitarea dreptului la viață privată și a anumitor drepturi și facilități.

31. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.

32. Pornind de la prevederile art. 53 din Constituția României, Colegiul director va aprecia și dacă există unui scop legitim ce impune restrângerea unor drepturi.

33. Criteriul indicat de către petent, care a stat la baza presupusului tratament diferențiat, este reprezentat de calitatea de persoană care nu deține certificat verde (care nu s-a vaccinat).

34. Colegiul director analizează dacă persoanele care posedă certificat verde COVID-19 se află într-o situație comparabilă cu cei care nu posedă acest certificat, astfel, drept consecință, cei din urmă având accesul interzis la anumite servicii de interes public.

35. Colegiul director va avea în vedere rezultatele cercetărilor științifice de la nivel mondial și național, existente la momentul analizei introducerii acestui certificat, precum cele ale Organizației Mondiale a Sănătății. În acest demers, scopul Colegiului director nu este de a adopta o poziție sau alta între rezultatele cercetărilor științifice, întrucât o astfel de analiză ar depăși competențele legale ale instituției.

36. Astfel, potrivit OMS, instrumentul primordial, sigur și eficient al luptei împotriva pandemiei Covid-19, îl reprezintă accesul echitabil la vaccinuri, din aceste motive OMS sprijină cercetările pentru producția și folosirea vaccinurilor¹.

37. Uniunea Europeană consideră programul de vaccinare ca fiind cel mai important instrument în lupta împotriva pandemiei COVID-19: „(a) *pandemia Covid-19 provoacă pierderi umane și economice extreme asupra Uniunii Europene și a lumii. Cheia unei soluții de durată la criză constă cu siguranță în dezvoltarea și implementarea unui vaccin eficient și sigur împotriva virusului*” – se arată în Strategia privind vaccinurile anti COVID-19 a Comisiei Europene publicate la data de 1 iunie 2020.

38. Pct. (7) din Preambulul Regulamentului (UE) 2021/953 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de COVID-19 (certificatul digital al UE privind COVID) pentru a facilita libera circulație pe

¹ <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

durata pandemiei de COVID-19 arată că persoanele vaccinate sau cele care au trecut prin boală, respectiv testate sunt într-o situație diferită față de cele care nu se înscriu în categoria persoanelor anterior descrise. *„Potrivit dovezilor științifice actuale, care continuă să evolueze, se pare că persoanele vaccinate sau care au avut un rezultat negativ recent la un test pentru depistarea COVID-19 și persoanele care s-au vindecat de COVID-19 în ultimele șase luni prezintă un risc redus de infectare a altor persoane cu SARS-CoV-2. Libera circulație a persoanelor care, potrivit unor dovezi științifice solide, nu reprezintă un risc semnificativ pentru sănătatea publică, de exemplu pentru că sunt imune și nu pot transmite SARS-CoV-2, nu ar trebui să fie restricționată, întrucât astfel de restricții nu ar fi necesare pentru realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice. În cazul în care situația epidemiologică o permite, libera circulație a unor astfel de persoane nu ar trebui să fie supusă unor restricții suplimentare legate de pandemia COVID-19, precum testarea în contextul călătoriilor pentru depistarea infecției cu SARS-CoV-2 sau carantina ori autoizolarea în contextul călătoriilor, cu excepția cazului în care, pe baza celor mai recente dovezi științifice disponibile și în concordanță cu principiul precauției, astfel de restricții suplimentare sunt necesare și proporționale pentru protecția sănătății publice și sunt nediscriminatorii.”*

39. Organizația Mondială a Sănătății și alte instituții globale, în temeiul rezultatelor și a recomandărilor oamenilor de știință, desfășoară o campanie în scopul unei vaccinări cât mai largi a populației, vaccinul fiind considerat singurul instrument adecvat pentru stoparea pandemiei și pentru a limita / atenua efectele negative pe plan social și economic. Inițiativa legislativă se încadrează în acest demers internațional.

40. Pe plan național, sunt relevante rapoartele și analizele privind infectarea cu virusul Covid-19, respectiv efectele acestei pandemii realizate și publicate de Institutul Național de Sănătate Publică din România, din care reiese în mod clar și neechivoc faptul că persoanele trecute prin boală și cele vaccinate sunt într-o situație diferită, în comparație cu persoanele nevaccinate și netrecute prin boală².

41. Din analiza datelor mai sus prezentate, Colegiul director constată că cei care sunt posesorii certificatului digital Covid-19, pentru că au fost vaccinați sau pentru că au trecut prin boală, nu sunt într-o situație similară cu acele persoane care nu îndeplinesc aceste condiții. Astfel, persoanele fizice care sunt protejate ca urmare a vaccinării sau a trecerii prin boală sunt expuse unui grad mult mai redus unei viitoare infectări, probabilitatea de transmitere a bolii este mai mică, și în caz de infectare, există o probabilitate mare ca boala să se manifeste asimptomatic sau să nu prezinte o formă medie sau gravă, care să necesite spitalizare sau îngrijire ATI (se vedea în acest sens, statisticile INSP).

42. Tototadă, raportat la obiectul petiției, Colegiul Director al CNCD are în vedere dispozițiile art. 2 alin. 3 din O.G. nr.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare. Astfel, articolul în speță dispune că *„Sunt discriminatorii potrivit prezentei ordonanțe, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin(1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare”*.

² <http://www.cnscbt.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19>

Astfel se poate considera discriminare indirectă:

- o **diferențiere** (dezavantajare)
- ce rezultă dintr-o **practică aparent** neutră
- care **atinge un drept**
- **fără o justificare obiectivă**

43. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.

Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă *“trebuie stabilit că persoanele plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu—și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă”*. CEDO apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate.

44. Colegiul director constată că refuzul accesului în incinta cafenelei “Fuell Caffè” ca urmare a lipsei dovezii de vaccinare nu constituie o faptă de discriminare, motivat de faptul că la acel moment, măsura a fost una justificată.

45. Fapta de discriminare indirectă este determinată de existența unei practici aparent neutre care cauzează diferențierea. Colegiul director este de opinie că justificarea obiectivă constă în faptul că școlile erau închise și nu era necesar să se încheie un contract pe termen limitat, astfel nu se poate reține existența unei practici aparent neutre, din care să fi rezultat o diferențiere.

46. O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

47. În cazul de față se reține faptul că nu se încalcă un drept prin faptul că nu s-a prelungit contractul adițional deoarece nu este un drept absolut prelungirea contractului.

Diferențierea în situația **discriminării indirecte**, poate fi **justificată obiectiv**. Justificarea obiectivă include existența unui **scop legitim**, atins prin **metode adecvate și necesare**.

48. Privind justificarea obiectivă, prin jurisprudența sa, CEDO a enunțat următoarele principii:

- Convenția nu interzice orice tratament diferențiat, ci doar acel tratament diferențiat care nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, având în vedere faptul că de multe ori statele trebuie să adopte legi care prevăd un tratament diferențiat, menit să corecteze inegalități faptice, justificarea trebuie să fie analizată în relație cu scopul legitim și efectele măsurii în cauză.
- Prin discriminare se înțelege un tratament diferențiat al persoanelor aflate în situații comparabile, fără a exista o justificare obiectivă și rezonabilă, art.14 din Convenție nu interzice statelor membre să trateze grupurile diferențiat în maniera de a corecta inegalități faptice, în anumite circumstanțe absența unui tratament diferențiat reprezintă o violare a dispoziției în cauză, poate fi discriminatorie acea politică sau măsură generală

care prejudiciază în mod specific acel grup, o discriminare potențială poate rezulta dintr-o situație faptică.

- Justificarea obiectivă și rezonabilă trebuie să urmărească un scop legitim, și măsura aplicată trebuie să fie proporțională cu scopul urmărit, în cazul tratamentului diferit bazat pe rasă, culoare sau origine etnică noțiunea de justificare obiectivă și rezonabilă trebuie interpretată într-o manieră cât se poate de strictă.

49. În analiza scopului legitim, trebuie analizată existența acestui scop raportat la dreptul atins prin diferențiere. În analiza metodei adecvate și necesare, trebuie analizat, dacă prin metoda aleasă se atinge scopul dorit, și dacă există sau nu alte metode prin care scopul poate fi atins, fără a crea o situație de diferențiere.

50. Având în vedere justificările reținute mai sus, Colegiul director este de opinie că justificările reclamatului sunt obiective, având un scop legitim (acela de a reduce riscurile răspândirii virusului și respectarea dispozițiilor legale privitoare la măsurile pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de SARs-COVID-19) raportat la prevederile art. 2 alin. 3 din O.G.137/2000, republicată privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2, întrucât cerința este justificată obiectiv conform art. 2 alin. 3 din O.G. nr. 137/2000
2. Câte o copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN - Membru

SĂVULESCU RADU-COSMIN – Membru

Data redactării: 20.07.2023

Redactat și motivat de C.J. și C.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit *O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ*, constituie de drept titlu executoriu.